

SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80-82 tel. 678524874, e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

NUMER 101(11) 2014

LISTOPAD 2014

NOWY SKŁAD OSOBOWY WŁADZ CHORĄGWI WIELKOPOLSKIEJ ZHP NA LATA 2014-18
WYBRANY NA ZJEŹDZIE CHORĄGWI W DNIU 8 LISTOPADA 2014 ROKU

hm. TOMASZ KUJACZYŃSKI
Komendant Chorągwi Wlkp. ZHP 08.11.2014

phm. Karolina OKUNIEWSKA
ZASTĘPCA KOMENDANTA
DS. PROGRAMOWYCH
RADA CHORĄGWI

hm. Wieńczysław C E L E R
ZASTĘPCA KOMENDANTA
SKARBNIK

KOMISJA REWIZYJNA CHORĄGWI

hm. Janusz W O L S K I
ZASTĘPCA KOMENDANTA
SZEF BIURA

hm. Maciej SIWIŃSKI
CZŁONEK KOMENDY
DS. WIZERUNKU

SĄD CHORĄGWI

hm. RAFAŁ SOCHA
PRZEWODNICZĄCY

hm. STEFAN JERYNKICZ
PRZEWODNICZĄCY

hm. GRZEGORZ OW CZARZAK
PRZEWODNICZĄCY

SERDECZNIE GRATULUJEMY I ŻYCZYMY WIELU SUKCESÓW W CODZIENNEJ PRACY HARCERSKIEJ

DH. HARCMISTRZOWI JAROSŁAWOWI RURZE
b. KOMENDANTOWI CHORĄGWI WIELKOPOLSKIEJ ZHP

W IMIENIU LICZNEJ RZESZY SENIORÓW I STARSZYNY HARCERSKIEJ CHORĄGWI
WIELKOPOLSKIEJ **DZIĘKUJEMY** ZA WIELOLETNIĄ SŁUŻBĘ KOMENDANCKĄ, ZA
WSPARCIE, POMOC, ZA ZROZUMIENIE I ROZWIĄZYWANIE NASZYCH PROBLEMÓW.

PREZYDIUM WIELKOPOLSKIEJ RADY KSHiS

2. Z ŻYCIA KRĘGÓW:

4 października 2014 roku w Szkole Podstawowej Nr 8 w Kaliszu przy ul. Serbinowskiej odbył się Zjazd Hufca wybierający delegatów na Zjazd Chorągwi Wielkopolskiej ZHP. Seniorzy z Żurawii wzięły udział w tej zbiórce. Nie wszystkie mamy prawa wyborcze, ale przy okazji spotkałyśmy się z młodymi instruktorami oferując pomoc w dalszym działaniu. Realizujemy przy współpracy z Urzędem Miejskim w Kaliszu projekt "Z historią w przyszłość", w którym realizujemy zadania propagowania historii kaliskiego harcerstwa w okresie od 1945 roku. Jesteśmy w trakcie pisania "Kalendarium Hufca ZHP Kalisz". Mamy zamiar upowszechnić to kalendarium wśród naszych drużyn. Przy okazji uczestniczyłyśmy w podziękowaniu za pracę na rzecz kaliskiego Hufca dla hm Januszowi Sibińskiemu, który zrezygnował z pracy w Komendzie Hufca ZHP Kalisz. Za wieloletnią -twórczą pracę w Hufcu należały mu się słowa uznania.

hm Urszula Góral

W dniach 10 i 11 października 2014 roku w instytucjach kulturalnych Miasta Poznania odbyły się obchody 60 – lecia Muzeum Historii Miasta Poznania. Uroczystości inauguracyjne odbyły się w Sali Renesansowej Ratusza. Równocześnie zainicjowano cykl spotkań poświęconych pamięci i twórczości Jana Kasprowicza. Ponieważ Jan Kasprowicz jest patronem Hufca ZHP Poznań – Wilda w uroczystościach wzięli udział seniorzy z kręgów – KSI Dziewiątacy i Wilki Morskie. Uroczystości zakończył występ zespołu góralskiego z Zakopanego.

hm. Bogdan Janiszewski HKS WILKI MORSKIE

Członkowie HKS w Dniu Edukacji Narodowej na koncercie w Zagórowie 14 października 2014 r. członkowie Harcerskiego Kręgu Seniorów ZHP w Słupcy uczestniczyli w Zagórowie w koncercie „Od Straussa do Warsa” Artyści: Anna Bajerska-Witczak, Olga Gładysz, Jarosław Patycki, Adrian Koszkało, Daniel Kustosik, który koncert prowadził wyśpiewali piękne utwory różnych kompozytorów, głównie o miłości - powstałe w latach 1825 a 1977, czyli na przestrzeni 152 lat takie jak między innymi: „Te cudne oczy” – Kalmana, „Ach, jakże mi serduszko drży” - Straussa", „Jokohamę” Abrahama, „Miłość ci wszystko wybaczy” - Warsa, „La vie en rose” - Piaf, „Tylko ciebie mam” - Lehara i wiele innych. Słuchaliśmy i gromkimi brawami dziękowaliśmy za piękne melodie. I mimo, że już wielokrotnie w życiu brzmiała dla nas ta piękna pieśń operetkowa i melodyjne utwory Warsa, to ten świat cudownych melodii odkrywaliśmy na nowo.

hm. Władysław Szymański

HKS Piątek im. księcia Józefa Poniatowskiego w rocznicę śmierci swojego Patrona 18 października organizuje coroczne spotkania poświęcone pamięci zmarłych członków byłego V Hufca Harcerskiego. Z tej okazji odprawiona została Msza św. w kaplicy św. Edyty Stein w kościele O.O. Karmelitów Bosych na Wzgórzu św. Wojciecha, którą celebrował o. Aleksander OCD z Białorusi i ks. dh. Łukasz Konatowski – kapelan Chorągwi Wlkp. ZHP. Po mszy nastąpiło spotkanie przy świeczniku i wspomnienia zmarłych druzhen i druhów w naszej stuletniej historii, przeplatane śpiewem harcerskich pieśni. Na zakończenie spotkania złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicze przy naszej Tablicy Pamięci w krużganku klasztoru o.o. Karmelitów Bosych.

- 18 października 2014 roku seniorzy naszego kręgu uczestniczyły razem z harcerzami kaliskiego Hufca ZHP Kalisz w otwarciu ulicy Harcerskiej po kapitalnym remoncie. Przez wakacyjne miesiące remontowano w Kaliszu bardzo wiele ulic. Władze miasta wykorzystały pieniądze unijne na ten cel. Symbolicznego oddania remontowanych ulic mieszkańcom miasta dokonano na ulicy Harcerskiej. W tym dniu ulicę Harcerską oddano we władanie harcerzom, którzy dla licznie zgromadzonych mieszkańców, wspólnie z innymi organizacjami, zorganizowali sporo atrakcji. Seniorzy włączyły się do rozdawania grochówki. Była to piękna okazja do propagowania harcerstwa w naszym mieście.

hm Urszula Góral

PAMIĘĆ O SENIORACH NIE ZAGINIE Wieczorem w przeddzień Wszystkich Świętych przy grobie hm. Franciszka Grajkowskiego na wągrowieckim cmentarzu nowofarnym spotkali się seniorzy ZHP wyróżnieni **Oznaką Honorową „Harcerska Służba Ziemi Wągrowieckiej”**. Coroczną akcją zapalania zniczy na grobie patrona Hufca ZHP Wągrowiec zainicjowała hm.

Lidia Drzewiecka, zastępca komendanta hufca. Warto dodać, że odznaką nr 1 Komendant Hufca ZHP, phm. Krystian Jabłkowski, pośmiertnie wyróżnił hm. **Franciszka Grajkowskiego**. Kolejnymi numerami odznak wyróżniono seniorów: hm. Jerzego Mianowskiego, hm. Jana Zenegera, hm. Teresę Grajkowską i hm. Marka Urbanowicza. W spotkaniu przy grobie uczestniczyła też rodzina patrona. *hm. Jerzy Mianowski*

Krąg Starszyny Harcerskiej „OWAR” co roku przed świętem zmarłych odwiedza harcerskie groby z chorągiewkami pamięci i zniczami. Delegacja kręgu uczestniczyła w corocznym caprzytku harcerskim przy Pomniku Harcerskim na poznańskiej Malcie. Uroczysty ca przytek przygotowują harcerki i harcerze Hufca ZHP Poznań Nowe Miasto pod kierownictwem komendanta Hufca dh.

phm. Tomasza Koprowskiego. Od kilku lat komendant KSH OWAR wraz z małżonką dh. Krystyną odwiedzają Muzeum Martyrologii w Luboniu-Żabikowie, aby przy pomniku harcerskim oddać hołd pamięci harcerzom wielkopolskim więzionym i mordowanym w tym miejscu kaźni w czasie okupacji hitlerowskiej.

W Święto Niepodległości jak tradycja nakazuje środowiska harcerskie wraz z Radą Osiedla WARSZAWSKIEGO organizuje uroczystości rocznicowe. W programie była projekcja filmu „KATYŃ” następnie uroczysta Msza Święta, później apel poległych przy obelisku p. Teodora Bobowskiego ojca poznańskiej konspiratorki Ireny Bobowskiej „Nenii” Gospodarzem spotkania patriotycznego byli harcerze 46 PDH pod przewodnictwem hm. Włodzimierza Michalaka i członkowie Kręgu Starszyny Harcerskiej „OWAR”. Patriotyczne spotkanie zakończył kominek harcerski wraz z słodkim poczęstunkiem.

phm. Walenty Kupczyk

W dniu 11 listopada br. Związek Kombatanów Rz. P. i Byłych Więźniów Politycznych Rada Osiedla Podolany Związek Harcerstwa Polskiego - 51 PDH „Falco” Krąg Starszyny Harcerskiej Jeżyce II zorganizowali uroczystość z okazji Święta Niepodległości. O godz. 11.00 odbyła się uroczysta Msza św. w kościele p.w. Matki Boskiej Pocieszenia przy ul. Kartuskiej. Po mszy św. uczestnicy przemaszewali pod pomnik zamordowanych harcerzy poznańskich i wielkopolskich w czasie II Wojny Światowej, gdzie odbył się apel poległych. Złożono wiązanki kwiatów, zapalono znicze. W uroczystościach pod kamieniem z krzyżem harcerskim uczestniczyli między innymi: kandydat na prezydenta miasta p. Dziuba Tadeusz, komendant Hufca ZHP Poznań- Jeżyce hm. Krzysztof Stankowski, przewodniczący WR KSHiS hm. Paweł Napieralski. Po uroczystościach Rada Osiedla Podolany zaprosiła wszystkich uczestników na tradycyjne rogałe marcińskie serwowane przez pobliski hotel. W trakcie biesiady kawowej dh. hm. Boguś Olejniczak i dh. Edward Bręczewski prowadzili koncert pieśni patriotycznych.

dh. Krystyna Krobska

Godnie uczczono Narodowe Święto Niepodległości w Wągrowcu. Po nabożeństwie w intencji Ojczyzny z udziałem władz powiatowych, miejskich i gminnych oraz licznych pocztów sztandarowych, w tym proporca kręgu seniorów, sprawowanym przez wikariusza o. **Piotra** w kościele Klasztoru Paulinów, przy pomniku Powstańców Wielkopolskich 1918/19 złożono wieńce i wiązanki kwiatów oraz zapalono znicze. Podczas mszy w modlitwie wiernych wymieniono zmarłych instruktorów Hufca ZHP: hm. Franciszka Grajkowskiego – patrona Hufca ZHP, dh Feliksa Tylmana – patrona Kręgu Starszyny Harcerskiej i Seniorów „Damy Radę”, hm. Antoniego Springera, hm. Grzegorza Pietrzyckiego i hm. Bronisława Wilmanowicza. *hm. Jerzy Mianowski*

Harcerski Krąg Seniora 17 i 18 Lubońskiej Drużyny Harcerzy w dniu 18 listopada br. zorganizowało uroczystą zbiórkę z okazji Święta Niepodległości. Spotkanie rozpoczęło Mszą Św. w kościele p.w. Maksymiliana Kolbe odprawioną przez ks. proboszcza Józefa Majchrzaka w intencji Ojczyzny oraz zmarłych członków harcerstwa w Luboniu. Po mszy członkowie Kręgu przeszli pod tablicę pamiątkową umieszczoną na głazie przy Szkole Podstawowej nr 4 gdzie złożono kwiaty i zapalono znicze. Później w auli Szkoły odbyła się uroczysta historyczna inscenizacja związana z wydarzeniami 1918 roku w wykonaniu uczniów. Dyrektorka Szkoły p. Agnieszka Antczak powitała zuchy, harcerzy seniorów, rodziców oraz członków Uniwersytetu III Wieku. Spotkanie przeplatano pieśniami patriotycznymi.

dh. Czesław Szafczyk

3. RELACJE:

Instruktorski Krąg Seniorów „Szare mundury”

13.09. 2014 - wielkie święto w Złotowie Miniony rok był dla złotowskiej organizacji harcerskiej niezwykle pracowity. Dla wszystkich, od zucha do „starucha”, bo wszyscy pracowaliśmy w pocie czoła, aby godnie uczcić 80. urodziny hufca. I było. Było pięknie, godnie i z pompą. Dopisali goście, dopisała pogoda, dopisała organizacja, dopisały humory. I jak przystało „starszakom” z **Instruktorskiego Kręgu Seniorów „Szare Mundury”** byliśmy wszędzie tam, gdzie była potrzebna wiedza, rada i pomoc, bo warto nadmienić, iż członkowie naszego Kręgu, pełniąc różne statutowe funkcje, nadal czynnie uczestniczą w codziennej pracy hufca. Dziś, korzystając z tak zacnej okazji, pozwólcie, Drodzy Przyjaciele z Wielkopolskich Kręgów Seniorów, że przybliżę Wam historię **naszego Jubilata - Hufca ZHP Złotów imieniem Bojowników o Wolność i Polskość Ziemi Złotowskiej**

Otóż, gdy po I wojnie światowej Polska znów stała się wolnym krajem, Ziemia Złotowska nadal należała do Niemiec, nadal była w obcych rękach, ale jej mieszkańcy nigdy nie zrezygnowali z marzeń o wolnej ojczyźnie. Dowodem uznania dla ich starań było to, że kiedy w 1922 roku powstał Związek Polaków w Niemczech, Złotów wybrany został na siedzibę V Dzielnicy. Jej prezesem został ks. Bolesław Domański, a znakiem rozpoznawczym ludzi sercem oddanych walce o polskość tych ziem stało się RODŁO, znak który zaprojektowała Janina Kłopotcka. Nazwa „Rodło” to akronim słów: **RO**dzina i **goDŁO**. Znak przedstawia bieg Wisły z zaznaczonym Krakowem, niegdyś stolicą naszego kraju. Polacy mieszkający na Złotowszczyźnie kochali swoją ziemię i sercem oddani byli idei patriotyzmu. Na tym, tak przepojonym miłością do ojczyzny gruncie powstał Związek Harcerstwa Polskiego w Niemczech (ZHPwN). Powołano go 09.05.1926 roku. Godłem Związku był znak Rodła wpisany w lilijkę. Ten symbol do dziś harcerze naszego hufca noszą na lewym ramieniu w plakietce hufcowej. Natomiast początki działalności drużyn harcerskich na terenie Ziemi Złotowskiej sięgają roku **1934**. Pierwsze drużyny harcerskie powstały w kilku miejscowościach powiatu, w Starej Świętej i Podróżnej. Już po roku działały drużyny w Złotowie, Zakrzewie, Głomsku, Błękwicie, Wielkim Buczku i Starej Wiśniewce. Szczytowy okres działalności drużyn harcerskich na Złotowszczyźnie przypada na lata 1936-1938. Wtedy prawdopodobnie działało tu 20 drużyn harcerskich i 8 gromad zuchowych. Z dokumentów wynika, że łącznie było to około 400 osób. Niestety, czas harcerskiego zrywu na naszej ziemi nie trwał długo. Już 01.09.1937 wyszło zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Rzeszy i Prus w sprawie zakazu noszenia mundurów harcerskich, a w roku 1939 atak Niemiec na Polskę definitywnie przerwał działalność ZHPwN. Władze Rzeszy aresztowały ok. 2 tys. działaczy ZHPwN z i zlikwidowały wszystkie polskie instytucje i stowarzyszenia. Jedno jest pewne, harcerze chcieli nadal służyć Polsce i swoim skautowym ideałom i służyli. Możliwe było to dzięki instruktorom, którzy czynili wszystko, co w ich mocy, aby harcerstwo odrodziło się w powojennej Polsce. Także na naszej ziemi, wyzwolonej dopiero 31 stycznia 1945r., pojawiły się drużyny harcerskie. Dowodem reaktywowania działalności żeńskiej drużyny ze Starej Wiśniewki i Złotowa, a już 26 sierpnia 1945r. nastąpiło uroczyste wręczenie Hufcowi pierwszego sztandaru. Ten akt, to widoczny dowód rangi harcerstwa w powiecie złotowskim. Los naszej organizacji jest zawsze ściśle związany z wydarzeniami, jakie mają miejsce na terytorium jej działania. Tak też było w odniesieniu do KH ZHP Złotów. W 1957 roku w naszym mieście powstał jedyny w Polsce pomnik Piasta Kołodzieja- pradzieńca polskich ziem. Na cokole umieszczono dwie płaskorzeźby – „*Piastowie strzegący ziem zachodnich*” i „*Powitanie Wojska Polskiego 1945*”. Uzupełnieniem całości są znajdujące się na cokole Prawdy Polaków i znak Rodła. Pomnik zawiera inskrypcję: *Bojownikom o Wolność i Polskość Ziemi Piastowskich*. Ta dedykacja stała się inspiracją dla władz harcerskich, które, biorąc pod uwagę postawę harcerzy i instruktorów, a także ich wkład w walkę o utrzymanie ducha narodowego oraz na wniosek społeczeństwa i naszej kadry, postanowiły w maju 1972 roku nadać naszemu hufcowi imię: **Bojowników o Wolność i Polskość Ziemi Złotowskiej**.

Przez wszystkie lata działalności członkowie naszego hufca, dumni z otrzymanego imienia i wierni idei Związku, harcerskim działaniem dawali dowód swego istnienia. Warto pamiętać, że w okresie tych 80-ciu lat hufcem dowodziło 24 komendantów, pracowało w nim setki instruktorów, a swą służbę podejmowało tysiące harcerzy. Ostatnia reforma administracyjna przyniosła zmiany terytorialne i w skład Hufca weszły również drużyny z gminy Jastrowie i Okonek. Dziś komendantką jest dh. hm. Maria Rumińska. Hufcem

dowodzi od przeszło 20 lat (od 02.03.1991) i tym samym ma najdłuższy staż na tej funkcji, a ponadto jest ona czynnym i aktywnym członkiem naszego Instruktorskiego Kręgu Seniorów.

W tym miejscu warto nadmienić, że początki działalności dzisiejszego Instruktorskiego Kręgu Seniorów sięgają Kampanii „ZHP-50” z 1984 roku. Celem jej było uczczenie 50. rocznicy powstania pierwszych drużyn harcerskich na terenie powiatu. To wówczas Rozkazem Specjalnym Komendanta Hufca Złotów L.9/1985 z 30.XI.1985r. powołano *Krąg byłych działaczy harcerskich z okresu międzywojennego na Ziemi Złotowskiej*. Przewodniczącym został, dziś już nieżyjący, hm. Norbert Kołodziej, założyciel pierwszej drużyny harcerskiej w Złotowie w roku 1935. Przewodniczył on pracy Kręgu w latach 1985- 2001. Następnie obowiązki te pełnił dh hm. Hieronim Jędrzejewski. Dowodził Kręgiem w latach 2001 -2009, a gdy odszedł *na wieczną wartę*, przewodnictwo przejęła na lata 2009 - 2013 dh. Ewa Kołodziej. Z przyczyn niezależnych [losowa absencja i zawansowany wiek jego nielicznych dziś członków] w roku 2013 *Krąg byłych działaczy harcerskich z okresu międzywojennego na Ziemi Złotowskiej* został rozwiązany, a w jego miejsce powołano Rozkazem L. 3 /2012 z 23.04.2012 r. Instruktorski Krąg Seniorów przy Komendzie Hufca Złotów. Od 30 marca 2012 Kręgowi przewodniczy hm. Teresa Cicha.

Tyle historii, a teraz współczesność. Uroczystości rocznicowe z 13.09 br., jak już wspomniałam, przebiegały w podniosłej atmosferze i w obecności wielu znamienitych gości - członków władz ZHP z komendantem Chorągwi Wielkopolskiej hm. Jarosławem Rurą na czele. Nie zabrakło również przedstawicieli zakładów pracy i instytucji samorządowych - naszych sprawdzonych przyjaciół z miast i gmin powiatu złotowskiego, a co najważniejsze byli przedstawiciele wszystkich naszych drużyn i zaprzyjaźnionych z nimi drużyn z innych hufców. Gościliśmy też byłych komendantów naszego Hufca - druhów: Łucję Więcek, Wiktora Więcka, Kazimierza Marcyniuka i Jerzego Barbarowicza oraz instruktorów z sąsiednich Hufców. Była radość ze spotkania przyjaciół, były upominki i wspominki, ale co najważniejsze było miejsce i czas na oddanie czci tym, dzięki którym możemy mówić o naszej pięknej historii. Aby uczcić pamięć wszystkich tych, którzy w przeszłości pracowali dla naszego Hufca, Rada Miasta na wniosek KH ZHP Złotów rondu przy zbiegu ulic St. Staszica, Obrońców Warszawy i A. Mickiewicza nadała imię **Harcerzy Złotowszczyzny**, a w jego pobliżu odsłonięto obelisk poświęcony **zasłużonym działaczom ZHP na Ziemi Złotowskiej**. Uroczystą Harcerską Galę, uświetniły „Frygi”, zespół mandolinowy prowadzony przez członka naszego Kręgu hm. Stanisława Gortata.

Jeden z młodych instruktorów, odnosząc się do tych rocznicowych wydarzeń, stwierdził: ***Harcerstwo, podobnie jak rodzina, to rodzaj wspólnoty pokoleń. To przekazywanie wartości i tradycji, kontynuacja działań naszych przodków.*** Nasza historia stanowi siłę do działania, a tradycja, z której jesteśmy dumni, pozwala wierzyć, że nasza służba ma sens i będzie jeszcze potrzebna przez kolejne lata.
hm. Teresa Cicha

- 18 października 2014 roku - W dniu poświęcenie krzyża harcerskiego na mogile hm. Kazimierza Gościmskiego na cmentarzu komunalnym w Koninie. Uroczystości odsłonięcia harcerskiego krzyża na cmentarzu komunalnym w Koninie na mogile śp. harcmistrza **Kazimierz Gościmskiego** poprzedziła Msza święta sprawowana w kościele św. Kolbego w Koninie w Jego intencji przez ks. prałata Wojciecha Kocharńskiego i księdza Zbigniewa Barcza, proboszcza z parafii Racięcice.

Na konińskim cmentarzu 80 seniorów instruktorów ZHP z Konina, Słupcy i Poznania wraz z komendantem hufca w Koninie hm. Michałem Kałużnym zastępczynią hm. Ewą Chojnowską, poczem sztandarowym Hufca Konin, ks. Zbigniewem, żoną hm. **Kazimierza** phm. **Wandą** z synem i córką, wnukami - otoczyło mogiłę śp. **Kazimierza**. Przybył na uroczystości hm. Paweł Napieralski Przewodniczący Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów. Prowadzący uroczystości na cmentarzu pwd. Jerzy Brzeziński, komendant HKS Warta z Konina poprosił ks. Zbigniewa o poświęcenie harcerskiego krzyża oraz poprosił phm. **Wandę**, żonę śp. **Kazimierza** i najbliższą rodzinę o odsłonięcie krzyża. Zapłonęły na pomniku znicze, delegacje złożyły kwiaty. Komendant Hufca hm. Michał Kałużny i phm. Antoni Podemski w krótkich słowach przypominali o członku HKS Konin, regionaliście, członku komisji historycznej Hufca Konin, instruktorze hufca Konin i Słupcy.

Hm. Kazimierz Gościmski wspólnie z hm. Ryszardem Gorzkowskim i ś.p. hm. Jadwigą Chalas napisał książkę o harcerstwie konińskim, gdzie był autorem jednego z rozdziałów dotyczącego skautingu i powstającego harcerstwa na ziemi konińskiej i słupeckiej. Wydawał także książeczki o Kręgu Seniorów. Ukazywały się Jego liczne artykuły np. w Koninianie o harcerstwie – szczególnie biogramy instruktorów harcerskich. Kasia Świstalska wnuczka śp. hm. **Kazimierza** podziękowała w imieniu rodziny za tak liczny

udział seniorów ZHP u grobu dziadka, za uświetnienie najwyższym wyróżnieniem krzyżem harcerski mogiły, jednocześnie zaprosiła uczestników uroczystości na wspólny obiad do restauracji *Żak* w Morzysławiu. Poprzedziła podziękowanie pięknie odczytując wiersz dedykowany przez Druhnę Jadwigę Naskręcką członkinię HKS Konin śp. harcmistrzowi **Kazimierzowi Gościmskiemu**. *hm. Władysław Szymański*

Zbiórka komendantów kręgów, kierowników referatów i członków Wydziału Seniorów GK ZHP w Gdańsku/ W dniach 24- 26 października 2014 r. w Gdańsku odbyła się zbiórka komendantów kręgów, kierowników referatów, członków Wydziału Seniorów GK ZHP. W pierwszym dniu po południu, dla zainteresowanych komendantów kręgów warsztaty na temat organizacji kręgów, obowiązujących regulaminów i zasad pracy według Informatora z 1999 roku „Harcerskie kręgi seniorów”. W drugim dniu odbyła się narada poprzedzona odśpiewaniem hymnu harcerskiego. Kierownik Wydziału Seniorów GK ZHP hm. Bogdan Radys powitał zebranych i przedstawił program. Druhna hm. Jadwiga Kowalik, była zastępczyni kierownika Wydziału ds. programowych zdała sprawozdanie z działalności Wydziału od 1 września 2013 roku do 31 sierpnia 2014 roku, podała nowy skład Wydziału przyjęty 4 września 2014 roku na spotkaniu Wydziału w Warszawie oraz wnioski do pracy na nowy rok 2014/2015:

1. Inspirować Władze Naczelne ZHP do zatwierdzenia zasad działania kręgów i referatów seniorów.

2. Powołać referaty: Mazursko-Warmiński, Opolski, Ziem Lubuskiej.

3. Zobowiązać kierownictwo kręgów, referatów do przekazywania aktualnych danych o stanie i kierownictwie kręgów wraz z adresem i kontaktem do komendantów.

Druh hm. Stanisław Dąbrowski – zastępca Kierownika ds. programowych przedstawił plan pracy na rok 2014/2015 i terminarz jego realizacji ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wynikających z realizacji planu pracy w roku 2013/2014. Druhna hm. Teresa Tarkowska-Dudek jako wiceprzewodnicząca Subregionu Europy Środkowej ISGF omówiła współpracę i kontakty polskich seniorów z zagranicą: Delegację władz Subregionu na Litwie, Łotwie i Estonii w październiku 2013r. Konferencję organizowaną w Gdańsku przez HKS „Korzenie” z okazji 60-lecia ISGF październik 2013 r. Posiedzenie Prezydium Subregionu w Lubece maj 2014 r. Trójstronne Spotkanie Oldskautów Polski, Czech i Słowaków na Głodówce 11 - 14 września 2014 r. Komendant XXIII Ogólnopolskiego Złazu Seniorów w Opolu hm. Krzysztof Pędziwiatr i druha Beata Garncarz – zastępca komendanta, podziękowali za uczestnictwo w Złazie i rozdali upominki kierownikom referatów dla uczestników Złazu. Przewodniczący Wielkopolskiej Rady Harcerskich Kręgów Seniorów hm. Paweł Napieralski, przyszły komendant XXIV Ogólnopolskiego Złazu Seniorów w Poznaniu 20 - 23 sierpnia 2015, przedstawił zarys organizacji i programu Złazu. Jako zastępca komendanta Wspólnoty Skulskiej podsumował Harcerski Dzień Skupienia 7 czerwca 2014 r. Przedstawił pokrótce program i działalność Wspólnoty Skulskiej. Druh hm. Andrzej Borodzik, były przewodniczący ZHP zaproponował ustanowienie patentu Kustosza Harcerskich Izb Pamięci, jako formy satysfakcjonowania seniorów w pracy na rzecz muzeów i izb pamięci. Druh hm. Bogdan Radys zakomunikował, że w marcu przewidziane jest spotkanie wydziału i kierowników referatów, oraz komendantów kręgów; Rajd „Rodło” zaplanowano w dniach 22-24 maja 2015 r.; pielgrzymka na Jasną Górę i wrześniowy wypoczynek seniorów na Głodówce odbędą się w tradycyjnych terminach. Druhna hm. Irena Pawletko i druha hm. Edward Nakonieczny zaprezentowali na ekranie Katalog Identyfikacji Wizualnej ZHP.-wejdź na stronę (<http://starszyzna.zhp.pl/index.php?act=item&id=3144,7,1>). Ten dokument reguluje używanie znaków graficznych ZHP oraz pokazuje ich zastosowanie w codziennej pracy drużyn, hufców, chorągwi i szczebla Centralnego ZHP. W niedzielę uczestniczyliśmy w mszy św. w Bazylice Mariackiej.. Na zakończenie zbiórki odbyły się rozmowy, dyskutowano na temat braku „seniorów” w Statucie ZHP. Statut Związku Harcerstwa Polskiego ze zmianami przyjętymi przez XXXIII Zjazd ZHP z 2005 r. **Wniosek: Skierować wniosek do Komisji Statutowej RN, aby „seniorzy” znaleźli się ponownie, w zapisie statutu ZHP.** Po obiedzie, harcerskim kręgiem, zakończono zbiórkę komendantów kręgów, kierowników referatów, członków Wydziału Seniorów GK ZHP w Gdańsku. *hm. Kazimiera Rosińska*

5. INFORMACJE:

ŚWIATEŁKO BETLEJEMSKIE:

odbędzie się w dniu **21 grudnia br. o godz. 16.00 w Farze Poznańskiej** przy ul. Gołębiej. Lampki opisane od Kręgów należy dostarczyć do bocznej kaplicy w dniu uroczystości na 30 min. przed mszą św. Proszę pamiętać o kolejności odbioru lampek przy ołtarzu. Środowiska harcerskie w tym

Kręgi Seniora winny zgłosić swoje uczestnictwo w Biurze Komendy Chorągwi Wlkp. ZHP u dh. hm. Janusza Wolskiego do dnia 18 grudnia 2014 r Tel. 618524874 lub na adres mailowy: biuro@zhp.wlkp.pl

OPŁATEK WSPÓLNOTY SKULSKIEJ

zostanie zorganizowany w dniu **17 stycznia 2015 roku o godz. 11.00** w restauracja przy **MOSTOSTALU w SŁUPCY ul. Poznańska 41** .Współorganizatorem spotkania będzie **Krąg Seniorów w Słupcy**. **UWAGA!** Organizujemy transport mikrobusem . Chętnych proszę zgłaszać do dnia 16 stycznia 2015 r do dh. Pawła Napieralskiego Tel. **605-111-335** adres mailowy: pawelnapieralski@wp.pl Wyjazd o godz. 9,00 z placu Mickiewicza w Poznaniu.

Koszt przejazdu 25 zł. płatne w autobusie.

- OPŁATEK WIELKOPOLSKIEJ RADY KSHiS :

zostanie zorganizowany w dniu **10 STYCZNIA 2015 ROKU O GODZ. 11.00** w Śmiglu. Liczymy na obecność przedstawicieli Kręgów z całej Wielkopolski. Informujemy że dla zainteresowanych będzie podstawiony autobus w Poznaniu. Zainteresowanych proszę o kontakt z dh. Pawłem Napieralskim. Koszt spotkania w Śmiglu 25 złotych. Opłatę za udział delegacji Kręg€ należy wpłacić na konto HKS Śmigiel w terminie do końca grudnia br. Szczegóły podane będą w SENIORZE grudniowym. Wyjazd o godz. 9,00 z placu Mickiewicza w Poznaniu. Koszt przejazdu 25 zł. płatne w autobusie. Współorganizatorem i gospodarzem spotkania będzie **KRĄG STARSZYNY HARCERSKIEJ IM. KS. JÓZEFA PONIATOWSKIEGO HUFIEC ZHP ŚMIGIEL** .

- XXXI Harcerski Rajd Rodło

Nowy Komendant Chorągwi Gdańskiej hm. Artur Glebko, w jednej ze swoich pierwszych decyzji, wybrał miasto zakończenia XXXI Harcerskiego Rajdu Rodło. Będzie nim **Wejherowo**, dokąd rajd powróci po 9 latach. Termin dla seniorów - **22-24 maja 2015**. Bliższe szczegóły dotyczące noclegów, programu i kosztów podamy w późniejszym terminie.

hm. Bogdan Radys komendant HKS Korzenie

LISTOPADOWE ZADUMANIE

**Na terenie Hufca Poznań-Jeżyce przy ul. Szarych Szeregów
stoi pomnik poświęcony
HARCERZOM POZNAŃSKIM POLEGŁYCH I ZAMĘCZONYCH W
OKRESIE II WOJNY ŚWIATOWEJ 1939-1945 ,
Na pomniku tym umieszczono 280 nazwisk.
W Święto Wszystkich Świętych
Harcerze i Społeczeństwo złożyli kwiaty i zapalili znicze pamięci
Łatwo nam seniorom dotrzeć do jednego miejsca
CZEŚĆ ICH PAMIĘCI
II KRĄG STARSZYNY HARCERSKIEJ I SENIORÓW
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI**

W uroczystość Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny odwiedzamy cmentarze. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa nie było takiej tradycji. Idea oddawania czci zmarłym powstała w IV wieku w Antiochii. W samym zaś Rzymie, w trzy wieki później, za pontyfikatu papieża Bonifacego IV, który uzyskał zgodę ówczesnego cesarza na przekształcenie pogańskiego Panteonu w świątynię ku czci Najświętszej Marii Panny i Wszystkich Męczenników. Z zachowanych dokumentów wynika, że już około roku 800 w dniu 1 listopada wspomniano świętych w Galii, Bawarii i Irlandii. W

trzydzieści pięć lat później papież Jan XI ustanowił **1 listopada świętem dla całego Kościoła**. Szczególnie w te dni, pochylamy się nad grobami naszych bliskich zmarłych, znajomych i mogiłami przyjaciół z którymi „przed chwilą” przecież się widzieliśmy. Stawiamy sobie trudne pytania : jak tam jest ?, czy jest życie po życiu ? My katolicy wierzymy, że wszyscy zmarłych wstaniemy, że będziemy mieszkać w niebie. Bardzo potrzebna nam ta nadzieja , bo gdyby wszystko miało kończyć się śmiercią, trumną i pogrzebem, to nie warto było by żyć. Wracamy myślą na cmentarz, gdzie od niepamiętnych czasów ludzie zmarłym stawiają pomniki a na kamieniu wypisują prośby. : „Proszę o Zdrowaś Mario” albo o inną modlitwę. Na cmentarzu zanosimy znicze, lampiony, świece a chodząc między mogiłami, modlimy się za dusze drogich zmarłych. Zanosimy również kwiaty, jako znak naszej pamięci i wdzięczności. Tak już w życiu jest, że kwiaty dajemy tym, których kochamy. Niech w naszej pamięci nie pozostanie tylko widok umytych grobowców, łuna nad cmentarzem i zapach palących się zniczy. To są wszystko oznaki zewnętrzne, bardzo ważne, ale pamiętajmy też o Mszy świętej za zmarłych, o modlitwie, o wypominkach. *hm Urszula Sterczyńska*

SZCZEGÓLNA MSZA ŚWIĘTA ZA SENIORÓW ZHP

60 seniorów harcerskich uczestniczyło wraz z komendantami Hufców ZHP z Trzemeszna *hm. Stanisław Szymańską* i z Gniezna *hm. Maciejem Siwiakiem*, komendantami Harcerskich Kręgów Seniorów ZHP z Gniezna, Mogilna, Janowca Wielkopolskiego, Słupcy i Trzemeszna w Mszy Świętej w intencjach zmarłych instruktorów Seniorów ZHP.

Podczas Mszy modlono się za: z Gniezna – samarytankę *Halinę Borowiak*, wędrowniczkę *Janinę Osiecką*, *phm. Jerzego Kaczmarka*, *pwd. Ewę Zielińską*, *ks. radcę Władysława Sobańskiego*, harcerza Rzeczypospolitej; z Mogilna – *pwd. Władysława Nowaka*; z Janowca Wielkopolskiego – *hm. Melanię Ogórkiewicz*, *hm. Mariana Szocińskiego*, *hm. Mariana Filipiaka*, harcerza Rzeczypospolitej *Kazimierza Szczygielskiego*; ze Słupcy – *hm. Stanisława Garszkę*, *hm. Marię Cwudzińską*, *hm. Jadwigę Szymańską*, *phm. Antoniego Dobersztyna*; z Trzemeszna – *hm. Zdzisława Szymańskiego*, *hm. Sylwestra Kocha*, *pwd. Irenę Góralczyk*. Zaprosił już po raz drugi na tę szczególną Mszę Świętą, komendant Kręgu Starszyny *Bezimienni* z Gniezna *hm. Aleksander Sekulski* Zastępca Przewodniczącego Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów. Po wprowadzeniu do kościoła p.w. Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Jankowie Dolnym przez poczet wędrowników z Gnieźnieńskiego Szczepu *Winiary* Sztandaru Hufca ZHP Gniezno i przez seniorów sztandaru Harcerskiego Kręgu Seniorów z Mogilna rozpoczęła się Msza Święta celebrowana pod przewodnictwem proboszcza *ks. Krzysztofa Woźniaka*, zastępcy dyrektora *Caritas* Archidiecezji Gnieźnieńskiej, prezesa Fundacji "Gaudentium" wraz z *ks. Jakubem Dębem*, przewodniczącym Wydziału Duszpasterskiego Archidiecezji a homilię wygłosił także celebrujący Mszę Św. *ks. Wojciech Orzechowski*, diecezjalny kapelan harcerski. Na zakończenie Mszy zabrzmiała odśpiewana przez seniorów Modlitwa Harcerska. Po Mszy Świętej w świetlicy w niedalekim Lulkowie gospodarze z Gniezna podjęli seniorów herbatą ciastem. Przy stołach toczyła się rozmowa o tych którzy już odeszli do Ojca. Słupca, dnia 23 listopada 2014 roku

harcistrz *Władysław Szymański* ze Słupcy

MSZA ŚWIĘTA W INTENCJI ZMARŁYCH CZŁONKÓW ZHP

W sobotę 22 listopada 2014 r., po raz kolejny z inicjatywy Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Kręgu Instruktorów – seniorów „Dziwiątacy” z hufca ZHP Poznań – Wilda uczciliśmy pamięć instruktorów harcerskich, harcerzy – seniorów którzy w ostatnim roku odeszli na **wieczną wartę**. Uroczystość rozpoczęto zapaleniem zniczy na zabytkowym cmentarzu w Poznaniu przy ul. Bluszczowej natomiast o godz. 11 w miejscowym kościele p.w. Ofiarowania Pańskiego, *ks. Józef Matuszewski* - tutejszy Proboszcz, wraz z *ks. dh. Łukaszem Konatowskim* – kapelanem Chorągwi Wlkp. ZHP, sprawowali Mszę św. w intencji zmarłych, których imiona i nazwiska odczytano na początku Eucharystii. Oprócz zaproszonych rodzin zmarłych druhów, udział wzięli członkowie kręgów seniorów i starszyny harcerskiej z Poznania, Czerwonaka, Buku, Lubonia, oraz sztandary i liczni przyjaciele. Oprawę muzyczną zapewniła *dh. phm. Julia Smykowska* - wirtuoz muzyki organowej. Mszę św. zakończono odśpiewaniem Modlitwy Harcerskiej. Po mszy artystka wykonała krótki koncert sławnych utworów organowych.

phm. Włodzimierz Juskowiak